

Motion till riksdagen 2012/13:So432

av **Ann-Charlotte Hammar Johnsson (M)**

Ökad kunskap om endometriosis

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av att vårdutbildningar och vårdgivare upplyses om endometriosis och dess symtom och effekter.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om vikten av adekvat behandling av sjukdomen genom tidig diagnos.

Motivering

Endometriosis är en autoimmun kronisk sjukdom med mycket besvärliga symtom för kvinnan. Vissa gynekologer menar att sjukdomen kan orsaka den största smärtan en fertil kvinna kan uppleva. Mellan 5 och 10 procent av alla fertila kvinnor uppskattas ha sjukdomen och dessa är mer benägna att drabbas av ofrivillig barnlöshet. Detta problem kan ge en livslång mental påverkan för kvinnan, hennes omgivning och påverkar även demografin och samhället i stort. Enligt både europeiska och kanadensiska studier kostar en endometriospatient samhället cirka 100 000 kronor om året. En tredjedel av kostnaden står sjukvård, medicin och sjukskrivningar för, medan två tredjedelar är direkta och indirekta kostnader för samhället. Kostnaden blir totalt 3,4 miljarder kronor om året i Sverige.

Kunskapen om sjukdomen är så pass liten att man inte känner till orsaken till dess uppkomst. Man känner till att endometriosis är ärftligt men samtidigt är sjukdomen svår att diagnostisera eftersom symptomen varierar från kvinna till kvinna. Det tar i genomsnitt 7–9 år att ge rätt diagnos, vilket för kvinnan kan upplevas påfrestande och där hon kan uppleva misstro mot sjukvården.

Symptomen kan visa sig före, i början av eller under kvinnans fertila ålder och kan alltså påverka fertiliteten starkt negativt. När sjukdomen väl är diagnostiserad är den svårbehandlad eftersom man endast kan angripa sympto-

Fel! Okänt namn på

men. Många mediciner ger tuffa biverkningar, av både fysisk och psykisk karaktär. Beträffande möjligheten att få remiss till specialistläkare och behandling av barnlösheten tillämpar landstingen olika regler, vilket resulterar i att kvinnor behandlas olika i olika delar av vårt land. I värsta fall kan detta orsaka permanent barnlöshet.

Fokus för arbetet gällande upplysning och information om sjukdomen, dess symptom och dess effekter bör därmed riktas till läkarstuderande och andra vårdstuderande, till befintliga yrkesgrupper inom vården samt till samhället i övrigt. En bredare kunskap om sjukdomen kommer att utgöra en relevant del i arbetet att säkerställa att en diagnos ställs i ett tidigt stadium. I fallet med endometrios, med risk för barnlöshet, uppkommer långsiktigt negativa effekter för den redan bekymmersamma demografiska utvecklingen. Med tanke på våra framtida demografiska utmaningar bör sjukdomen endometrios därför ges mer uppmärksamhet.

Stockholm den 4 oktober 2012

Ann-Charlotte Hammar Johnsson
(M)